

עת"א 26651/08/23 - עמאר זועבי נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

14 אוגוסט 2023

עת"א 26651-08-23 זועבי(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כב' הנשיא רון שפירא
עותר	עמאר זועבי (אסיר) ע"י ב"כ עו"ד סלאם שריף
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר 2. מדינת ישראל

פסק דין

העותר הגיש ביום 10.08.23 עתירת אסיר במסגרתה הוא מבקש לאפשר לו לצאת לחופשה מיוחדת לצורך השתתפות בחתונת אחיו, העתידה להיערך בתאריך 16.08.23 - 17.08.23 בכפר מצר. יצוין כי העותר טען שביום 1.8.23 הגיש את בקשתו לקבלת האישור לחופשה המיוחדת. לבקשתו טרם ניתן מענה ומכאן העתירה שבפני.

לאור דחיפות העניין ומאחר שהעתירה הוגשה בסמיכות למועד החתונה הורה בית המשפט על הגשת מענה בכתב ונקבע כי פסק הדין בעתירה ינתן על בסיס טיעונים בכתב וללא קיום דיון במעמד הצדדים.

העותר הינו שפוט פלילי המרצה עונש מאסר בפועל של שלוש שנים ו-9 חודשים, לאחר שהורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות של סחיטה באיומים (ריבוי מקרים), סיוע להצתה, תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות (שני אישומים), חבלה במזיד לרכב והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. זה אינו מאסרו הראשון.

העותר פנה למשיב בבקשה ליציאה לחתונה רק בתאריך 01.08.23, כשבועיים לפני מועד האירוע, זאת בניגוד להוראות פקנ"צ 04.40.00. כלל הוא שעותר חייב להגיש את בקשתו לגורמי שב"ס, ובהמשך את עתירתו, זמן סביר קודם למועד שבעניינו נדרש הסעד ובתוך פרק זמן קצר וסביר מעת שנודעה לו העילה להגשת עתירה. בהתאם לפקודות נציבות שב"ס על אסיר להגיש בקשה ליציאה לחופשה לאירוע מתוכנן 45 ימים קודם למועד האירוע. ככל שנודע לו לראשונה על האירוע בטווח זמנים קצר יותר, בהקדם האפשרי. מובן שאם מוגשת הבקשה 45 ימים מראש וניתנת החלטה בבקשה כי אז חייב העותר להגיש את עתירתו בהקדם האפשרי. ראוי לציין מהניסיון השיפוטי שהצטבר כי שב"ס אינו מתעלם ואינו דוחה על הסף בקשות המוגשות באיחור, ואפילו באיחור קיצוני כמו במקרה שבפני. אלא שלעיתים הגשת בקשה באיחור קיצוני גורמת להעדר אפשרות מעשית לבצע את הבדיקות הנדרשות לשם מתן מענה לבקשה וזאת בלוחות הזמנים שנגרמו עקב התנהלות האסיר בעצמו, עד שהגיש בקשתו באיחור. או לענין זה דברים שנאמרו ברע"ב

"...אכן חתונת בתו של אסיר היא מסוג האירועים שבגינם הוא רשאי על פי הפקודה לבקש חופשה חריגה. ואולם הלכה פסוקה היא כי אין לו לאסיר זכות קנויה לצאת לחופשה - גם לא חופשה מיוחדת לנוכח אירוע משפחתי - וההחלטה אם לאשר חופשה כזו אם לאו נתונה לשיקול דעתם של הגורמים המוסמכים אצל המשיב (ראו: רע"ב 4212/13 אבוטבול נ' שירות בתי הסוהר, פסקה 9 (16.6.2013); רע"ב 571/15 לוי נ' שירות בתי הסוהר, פסקה 16 (2.4.2015)). בענייננו, לא רק שבקשת החופשה הוגשה שלא על פי הנהלים הקבועים בפקודה, אלא אף באופן היוצר סד זמנים בלתי אפשרי כמעט לטיפול בה. אמנם נטען על ידי המבקש כי הוא נאלץ להגיש את בקשתו ימים ספורים עובר לחתונה, משום שהחתונה עצמה נקבעה בתוך זמן קצר לאחר כריתת חוזה הנישואין; ואולם בכך לא די...".

ראו גם: רע"ב 4166/17 שלומי בסה נ' מדינת ישראל; רע"ב 1757/17 פלוני נ' מדינת ישראל שירות בתי הסוהר.

בנסיבות אלה, דין העתירה להידחות בשל השיהוי והאיחור בהגשת הבקשה והעתירה. מדובר באירוע מתוכנן וצפוי מראש והיה על העותר להגיש את הבקשה ליציאה לחתונה בהתאם לנהלים ולכללים הנוגעים לבקשה מסוג זה. לא ניתנה סיבה מוצדקת להגשת הבקשה בשיהוי כה רב, כאשר מדובר באירוע ידוע מראש. הטענה שהעותר סבר כי יזכה לשחרור מוקדם אינה מהווה צידוק להגשת הבקשה במועד סמוך למועד האירוע ובניגוד לכללים.

כפי שציין המשיב בתגובתו לעתירה, הליך בדיקת הבקשה טרם הסתיים. ניתן ללמוד מהודעת שב"ס שאין מדובר בדחיה על הסף של הבקשה אלא בביצועו המוקדם של הליך בדיקה הדורש זמן, כפי שמתחייב בנסיבות העניין ככלל ובמיוחד על רקע העבירות בגינן מרצה העותר את מאסרו (ויוער בהקשר זה כי מעיון בכתב האישום המתוקן וגזר הדין שניתן בת"פ 656-09-21, בגינו מרצה העותר מאסר, ניתן להבין גם את הצורך בביצוע בדיקה מוקפדת). בית המשפט אינו מחליף את הרשות המנהלית ומן הראוי היה שהעותר ימצה את ההליך המנהלי במועד ובהתאם לכללים. הכללים שנקבעו לעניין אישור יציאה לחופשה מטרתם לשמור על ביטחון האסיר וביטחון הציבור ואין מקום להורות למשיב לפעול שלא בהתאם לכללים שנועדו להגן על האסיר והציבור בנסיבות העניין.

על כן, לאור המפורט לעיל, העתירה נדחית.

עם זאת, המשיב מתבקש לנסות ולהשלים, ככל שניתן, את כל הבדיקות ולתת החלטה בבקשה שהגיש העותר בהקדם. ונדגיש בהקשר זה כי לגוף הבדיקה והחלטה שתינתן בית המשפט אינו מביע כל עמדה.

לחילופין, הגם שהדבר לא התבקש, ישקול המשיב ויבחן גם אפשרות שהעותר ישתתף באירוע באמצעות ויעוד חזותי.

בכפוף לאמור לעיל, העתירה נדחית.

יש להעביר בדחיפות עותק מפסק הדין לב"כ הצדדים ולעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, כ"ז אב תשפ"ג, 14 אוגוסט
2023, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא